

seriX

v/Kristian Hellesund

Østre Stiabergget 4

5179 Godvik

Godvik, 1. mars 2017

Hordaland fylkeskommune

Postboks 7900

5020 Bergen

PROSJEKTBESKRIVELSE: seriX IV – 170 år med tegneserier i Norge

Den moderne tegneserien ble skapt i USA på 1890-tallet. De lærde strides om hva som var den første tegneserien, men det finnes gode argumenter for å nominere både «Knoll og Tott» av Rudolph Dirks og «Hogan's Alley» (med karakteren The Yellow Kid) av Richard F. Outcault.

Det ble laget tegneserieaktige sekvenser før 1890-tallet, og mange liker å peke på «Max und Moritz» av Wilhelm Busch og bildefortellingene til Rodolphe Töpffer som viktige forløpere. Töpffer laget en rekke historier med sekvensielle bildeforløp, og flere av dem ble oversatt til ulike europeiske språk allerede før 1850.

Man trodde lenge at den eldste tegneserieutgivelsen i Norge var en «Knoll og Tott»-utgivelse fra 1911. I 2015 kunne Kristian Hellesund dokumentere at det er grunn til å tro at en utgivelse laget av Rodolphe Töpffer har den statusen. «Herr Stankelbeens mærkværdige Reiser og selsomme Eventyr til Lands og Vands» ble utgitt av forlaget Feilberg & Landmark i Christiania i 1847. Utgivelsen var kreditert pseudonymene Jochum Træsnider og Lars Riimsmed, som i virkeligheten var den tyske tegneren Julius Kell som hadde bearbeidet en historie laget av Rodolphe Töpffer.

Dermed kan vi i år markere tegneserien 170-årsjubileum i Norge, og seriX ønsker å gjøre dette med en helaften på Bergen Offentlige Bibliotek der den niende kunstart står i sentrum. I løpet av arrangementet vil ulike sider ved tegneserien bli belyst, og den bergenske tegneserieorganisasjonen vil både involvere både egne krefter, lokale serieskapere og nasjonale navn. Dersom det er økonomi til det, ønsker vi også å invitere utenlandske gjester.

Her er et forslag til program, der alle som er navngitt har sagt seg villig til å være med. seriX arbeider også med noen andre navn:

Kristian Hellesund: Rodolph Töpffer og Herr Stankelbeen. Et foredrag om Töpffers sveitsiske bildefortellinger og den første, norske tegneserieutgivelsen i 1847

Kjell Steen og Kristian Hellesund: De ukjente tegneseriene. En samtale om tegneserier i norske aviser og ukeblader 1910-1980

Panelsamtale: Den moderne, norske tegneserieboken. (Med aktuelle, viktige serieskapere)

Arild Wærness: Undergrunn! De alternative, norske tegneseriene.

Panelsamtale: Norsk MAD og Pyton av og med noen av de involverte.

Foredrag: Den norske stripesuksessen 1995- (Pondus, Nemi, Kollektivet, M, Lunch etc.)

Tor Lier: Møt Waldemar Hepstein! En samtale om Tor Liers arbeid innen den niende kunstart som både serieskaper, oversetter, redaktør og tegneserieleser

Panelsamtale: Quo vadis, tegneserie? Hvordan ser tegneseriens fremtid ut? Med blant andre Tor Lier, Arild Wærness, Kjell Steen og aktuelle serieskapere.